

BÁCS-KISKUN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL
KECSKEMÉTI JÁRÁSI HIVATAL

Tárgy: Körülhatárolt terület kijelölésének,
zárlati és kötelező növényvédelmi
intézkedések elrendelésének közzététele
Ikt. szám: BK-05/NTO/7525-7/2019
Ügyintéző: Dr. Bogyá Sándor
Telefon: +3676/795-692
Hiv. szám: BK-05/NTO/7525-6/2019
Melléklet: 1 db térkép + Tájékoztató a károsítóról

KÖZHÍRRÉ TÉTEL

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 89. § (1) bekezdése alapján az alábbi közleményt közhírré teszem:

Eljáró hatóság: Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási
Hivatala
Az ügy tárgya: Körülhatárolt terület kijelölése, zárlati és kötelező
növényvédelmi intézkedések elrendelése
Az ügy iktatási száma: BK-05/NTO/7525-6/2019
Közzététel napja: 2019. december 10.

Tájékoztatom az érintetteket, hogy a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági, Növény- és Talajvédelmi Főosztály Növény-és Talajvédelmi Osztálya a tárgyi ügyben BK-05/NTO/7525-6/2019. számon az alábbi tartalmú határozatot hozta:

H A T Á R O Z A T

Az elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti hatósági jogkörben eljáró Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági Növény- és Talajvédelmi Főosztály Növény-és Talajvédelmi Osztály (a továbbiakban: élelmiszerlánc-felügyeleti szerv) a **szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma** (*Grapevine flavescence dorée phytoplasma*, a továbbiakban: **FD zárlati károsító**) **zárlati károsító okozta fertőzés felszámolása és visszaszorítása érdekében a 2019. évi zárlati károsító felderítés eredménye alapján az alábbi növény-egészségügyi zárlati és kötelező növényvédelmi intézkedéseket hozza a fertőzésveszélynek kitett szőlőnövényt és szőlő-szaporítóanyagot termő ingatlanokra valamint az azokon található szőlő ültetvényekre és szőlőnövényekre vonatkozóan:**

I.

A 2019. évi zárlati károsító fertőzés miatt a Borota 05/22 hrsz. táblán található, laborvizsgálattal megerősítetten FD zárlati károsítóval fertőzött 2 db Rajnai rizling szőlőtőke körüli, 1 km sugarú területet,

fertőzött területté jelöli ki.

II.

A 2019. évben zárlati károsító fertőzés nyomán kijelölt **fertőzött terület határától számított 3 km sugarú körzetében található területet**, beleértve az ott található települések – Borota, Jánoshalma, Felsőszentiván - érintett területeit azok bel- és külterületi ingatlanait

védő (puffer) zónává jelöli ki.

III.

A fertőzött területeket és a védő (puffer) zónát együttesen **körülhatárolt területnek jelöli ki.**

I.) A fertőzött területre vonatkozóan a szőlő növény, szőlő ültetvény használója (földhasználó, tulajdonos) az alábbi növény-egészségügyi intézkedéseket és növényvédelmi technológiát köteles betartani:

- 1.) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv kormánytisztviselői által jelzőfestékekkel megjelölt, az *FD zárlati károsító jellegzetes tüneteit mutató minden szőlő növényt gyökérzetével együtt meg kell semmisíteni* az erről rendelkező külön határozatban előírtak alapján.
- 2.) Az FD zárlati károsító terjedésének nyomon követése miatt, az ültetvény használója köteles az eltávolított szőlő sárgaság jellegzetes tüneteit mutató szőlőnövények helyét a helyszínen azonosítható módon megjelölni, valamint az esetlegesen a talajban maradó gyökérzetből fakadó új hajtásokat folyamatosan eltávolítani a vegetáció során.
- 3.) **Tilos elszállítani** a szaporító- és ültetési anyagot a fertőzöttnek minősített területen található minden szőlőterületről, mely kötelezés alól a hatóság a vonatkozó jogszabályban foglalt feltételek teljesülése esetén kérelemre felmentést adhat.
- 4.) A károsító terjedését elősegítő terméket, anyagot, eszközt a területre ki- és bevinni tilos.
- 5.) **Tilos szaporítóanyagot szedni** a szaporító-alapanyag termő terület fertőzött táblájáról, míg el nem telik két olyan teljes vegetációs időszak, amelynek kezdete óta nem észlelték a szőlő sárgaság betegség tüneteit, valamint
- 6.) **Meg kell semmisíteni** elégetéssel a fertőzés évében a szaporító-alapanyag termő terület fertőzött táblájáról származó minden, szaporítóanyag-termelésre szánt növényanyagot, beleértve a metszés során keletkezett nyesedéket is.
- 7.) Szőlő szaporító- és ültetési anyagot a területre csak igazolási rendszerben termesztett, hatósági növény-egészségügyi ellenőrzésben részesített szőlőiskolákból, forgalmazó helyekről származó tétélekből szabad **telepíteni**.
- 8.) Az elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az *FD zárlati károsító fertőzést terjesztő amerikai szőlőkabóca rovarvektor (Scaphoideus titanus) ellen kötelező védekezést* ír elő 2020. évben, illetve a növény-egészségügyi zárlat fenntartásáig. A rovarvektor biológiáját figyelembe véve a vegetációs időszakban 2-3 alkalommal kötelező kémiai – vagy azzal egyenértékű hatékony – védekezést folytatni. A zárlati károsító ellen végzett célzott növényvédő-szeres kezelésekről

- nyilvántartást (permetezési naplót) szükséges vezetni, melyet az utolsó bejegyzéstől számított 3 évig köteles megőrizni.
- 9.) A fertőzést terjesztő amerikai szőlőkabóca rovarvektor szőlővesszőkre esetlegesen lerakott tojásainak elpusztítása érdekében a tél végi metszéssel eltávolításra kerülő vesszőket égetéssel kell megsemmisíteni. 2020. év tavaszán, illetve a növény-egészségügyi zárlat fenntartásáig a rügyfakadáshoz közeli időszakban olajos (paraffin- vagy vazelinolaj tartalmú) készítményekkel kell gyéríteni a vesszőkön áttelelő tojások számát.
  - 10.) Rendszeresen ellenőrizni kell a szőlő növényeket és ültetvényeket. Az esetlegesen előforduló **FD zárlati károsító fertőzési gyanút haladéktalanul jelenteni kell a növényvédelmi hatóságnak.**
  - 11.) A területen nem létesíthető szőlőiskola és szőlő törzsültetvény.

Az eljáró hatóság felhívja a földhasználók figyelmét az alábbiakra:

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv kormánytisztviselői a fertőzött területen fekvő táblákon:

- a vegetációs időszakban fokozott helyszíni ellenőrzéseket végeznek,
- a zárlati károsító terjesztésben szerepet játszó rovarvektorok (kabócák) jelenlétét csapdázással figyelemmel kísérik,
- ellenőrzik, hogy a termelő vagy tulajdonos eleget tett-e a szőlő sárgaság miatt elrendelt művelési, gondozási, kötelező védekezési kötelezettségének,

II.) A védő (puffer) zónára vonatkozóan a szőlő növény, szőlő ültetvény használója (földhasználó, tulajdonos) az alábbi előírásokat köteles betartani:

- 1.) **Rendszeres ellenőrzést kell végezni júniustól a tenyészidő végéig a szőlőterületén a szőlő sárgaság tünetek jelenlétének felderítésére, a tünetek észlelése esetén értesítenie kell az élelmiszerlánc-felügyeleti szervet.**
- 2.) Vegetáció során a rovarvektorok ellen **3 alkalommal növényvédő szeres védekezést** kell elvégezni az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által a védekezésre, védekezés optimális idejére vonatkozó hirdetményi úton közzétett védekezési felhívások figyelembe vételével.
- 3.) **Meg kell semmisíteni** az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv kormánytisztviselői által kijelölt szőlőnövényeket külön határozatban előírtak alapján.
- 4.) **Nem létesíthető szőlőiskola és szőlő törzsültetvény** a kórokozóval fertőzöttnek minősített terület határától számított 100 méter távolságon belül.
- 5.) A nyugalmi időszakban a szőlőnövényeket, a művelési módnak megfelelően metszésben kell részesíteni.

Azon ingatlanok esetében, amelyeken a puffer zóna külső határvonala keresztülhalad, a puffer zónára vonatkozó előírások a teljes ingatlanra érvényesek.

A puffer zónában lévő szőlőtermő területeken az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv szakemberei:

- a vegetációs időszakban helyszíni ellenőrzéseket és szükség szerint mintavételeket végeznek,
- elrendelik a laboratóriumi vizsgálattal fertőzöttnek bizonyult növényeket megsemmisítését
- a zárlati károsító terjesztésben szerepet játszó rovarvektorok (kabócák) jelenlétét csapdázással figyelemmel kísérik,
- ellenőrzik, hogy a termelő vagy tulajdonos eleget tett-e a szőlő sárgaság miatt elrendelt művelési, gondozási, kötelező védekezési kötelezettségnek.

A körülhatárolt területen belül található *elhanyagolt ültetvényt* és egyéb gondozatlan szőlő területeket úgy kell tekinteni, hogy a termelő, vagy tulajdonos nem teljesítette a zárlatnak minősülő kórokozó terjedésének megakadályozására és a zárlati károsító terjesztését végző rovarok (rovarvektorok) egyedszámának gyérítésére vonatkozó kötelezettséget.

A Grapevine flavescence dorée phytoplasma terjedésének megakadályozása érdekében minden földhasználóra kiterjedő kötelezettség a tenyészdő során, a rendelkezésre álló útmutatók alapján a szőlőnövények folyamatos ellenőrzése, s a szőlő sárgaság jellegzetes tüneteinek észlelése esetén az illetékes járási hivatal haladéktalan értesítése.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv kötelezi a földhasználót, hogy a körülhatárolt területen az esetlegesen előforduló *FD zárlati károsító* fertőzés felszámolásáig a növény-egészségügyi zárlati és a kötelező növényvédelmi intézkedéseket folyamatosan tartsa be.

Az elrendelt zárlat akkor oldható fel, ha a fertőzött területen a legutóbbi két teljes vegetációs időszak kezdete óta nem észlelték a szőlősárgaság jellegzetes tüneteit, vagy laboratóriumi vizsgálattal igazolták a kórokozó mentességet. Az eredeti körülhatárolt terület egésze átminősül puffer zónává, melyben ezután is folytatni kell a mintavétellel kiegészített, alapos ellenőrzést az esetlegesen fertőzött növények felderítésére, és továbbra is fennmarad az amerikai szőlőkabóca elleni védekezési kötelezettség.

A fertőzött terület és a puffer zóna térbeli kiterjedését jelen határozat mellékletét képező térkép ábrázolja.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv figyelmezteti a földtulajdonosokat/földhasználókat, hogy amennyiben az előírt kötelezettségeknek nem, vagy nem megfelelően tesz eleget az ügyféllel szemben 500.000 Ft-tól 100.000.000 Ft-ig terjedő mértékű növényvédelmi bírságot szab ki.

A növényvédelmi hatóság felhívja a földtulajdonosok/földhasználók figyelmét arra, hogy a határozatban foglaltak be nem tartásával adott esetben megvalósíthatja a 2012. évi C. törvény (Btk.) 361. § c) pontjában meghatározott, elzárással is büntethető járványügyi szabályszegés vétségét.

Jelen határozat ellen a közléstől számított 15 napon belül a Pest Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági, Földhivatali, Növény- és Talajvédelmi, Erdészeti Főosztály Növény-és Talajvédelmi Osztályához (1135 Budapest, Lehel u. 43-47.) címzett, de hatóságomnál (6000 Kecskemét, Halasi út 34.) benyújtott fellebbezésnek van helye.

Amennyiben a fellebbezés tárgyának értéke pénzben nem állapítható meg, úgy a jogorvoslati eljárás díja 10 000 forint, melyet a Pest Megyei Kormányhivatal Államkincstárnál vezetett 10023002-00302216-00000000 számlájára átutalás vagy fizetési számlára történő készpénzbefizetés útján kell megfizetni. A fizetési megbízás közlemény rovatában fel kell tüntetni jelen döntés ügyiratszámát és a fellebbezés tényét. A jogorvoslati díj befizetését igazoló bizonylatot a fellebbezési kérelemhez csatolni kell.

Fellebbezni csak a megtámadott döntésre vonatkozóan, tartalmilag azzal közvetlenül összefüggő okból, illetve csak a döntésből közvetlenül adódó jog- vagy érdeksérelemre hivatkozva lehet. A fellebbezésben csak olyan új tényre lehet hivatkozni, amelyről az elsőfokú eljárásban az ügyfélnek nem volt tudomása, vagy arra önhibáján kívül eső ok miatt nem hivatkozott. A fellebbezést indokolni kell.

A fellebbezést a gazdálkodó szervezet, Ügyfél elektronikus úton köteles benyújtani, természetes személy benyújthatja a <http://epapir.gov.hu> elektronikus ügyintézési felületen vagy cégkapun keresztül.

A fellebbezésnek a határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs.

A BK-05/NTO/7525-6/2019. számú döntés indokolásának kivonata:

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv növényvédelmi felügyelője 2019. szeptember 23. napján FD zárlati károsító növény-egészségügyi felderítést végzett, amely során a Borota D6ECD-3-16 blokk azonosítóval jelölt területen belül elhelyezkedő Borota 05/22 hrsz. alatti ingatlanon lévő szőlőültetvényben 2 db, a szőlő sárgaság betegség tüneteit mutató szőlőnövény került megmintázásra. Mintavételi jegyzőkönyv száma: 128059, 128060. Mintavétel földrajzi koordinátája: WGS 46,252807; 46,252641.

A mintákat a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági Laboratórium Igazgatóság Növény-egészségügyi Diagnosztikai Nemzeti Referencia Laboratórium (továbbiakban: Laboratórium) vizsgálta és a vizsgálat eredményeként megállapította, hogy azok a Taqman real-time PCR módszerrel vizsgálva FD zárlati károsítóval fertőzöttek. A Laboratórium által kiállított vizsgálati jegyzőkönyvek száma: NDL-1053, NDL-1054.

A határozat a következő jogszabályhelyeken alapul:

- az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (továbbiakban: Éltv.) 17. § (1) bekezdése
- Éltv. mellékletének 30., 44. és 75. pontja
- a növény-egészségügyi feladatok végrehajtásának részletes szabályairól szóló 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. számú melléklet A részének II. szakasz d) pont 6.) alpontja
- a Rendelet 11. § (1) bekezdése
- a Rendelet 8. §-a
- a Rendelet 7. számú melléklet FD zárlati károsítóra vonatkozó pontjai: 1.4.1.2.1.; 1.4.1.2.1.1., 1.4.1.2.2.; 1.4.1.2.3.; 1.4.1.2.4., 1.4.1.2.6.; 1.4.1.2.7. 1.4.1.2.8.2.

Tekintettel a fenti jogszabályhelyekre, valamint arra, hogy a Borota D6ECD-3-16 blokk azonosítóval jelölt területén a Borota 05/22 hrsz. alatti ingatlanon lévő borszőlő, valamint szőlő szaporítóanyag előállító ültetvényben megmintázott **2 db Rajnai rizling szőlőnövény** laboratóriumi vizsgálatokkal igazoltan FD zárlati károsítóval fertőzött volt, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a rendelkező részben leírtak szerint határozott.

A rendelkező részben előírt növény-egészségügyi zárlati intézkedések elrendelése az Éltv. 48. § (1) bekezdés e), g), h) és i) pontjain, a 48. § (2) bekezdésén alapulnak.

A rendelkező részben előírt részletező kötelező zárlati és növényvédelmi intézkedések elrendelése a Rendelet 7. számú mellékletének 1.4.1.2. pontján alapulnak.

A szállítási tilalomról való rendelkezés a Rendelet 3. § (2) bekezdése, a 10. § (2) bekezdése, valamint a Rendelet 7. sz. mellékletének 1.4.1.2. a) pontja alapján történt.

A védekezési és bejelentési kötelezettséget az Éltv. 17. § (1) bekezdés a) és b) pontjai írják elő.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv megítélése szerint a mezőgazdasági termelés zavartalanságának, továbbá az egészséges környezethez fűződő jog biztosítása érdekében, a különféle zárlati vagy vizsgálatköteles nem zárlati károsítók elleni védekezés, ösztársadalmi érdek, így a védekezési késedelem, illetve e kötelezettségek teljesítésének elmaradása adott esetben jelentős vagy helyrehozhatatlan kárral járhat.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a fentiekre tekintettel a határozatát azonnal végrehajthatónak nyilvánította az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 84. § a) pontja alapján.

A határozat közhírré tétel útján történő közlése az Éltv. 42. § (3) bekezdése, illetve az Ákr. 89. §. (3) és (4) bekezdésén alapul, mivel az eljárás nagyszámú ügyfelet érint, valamint a határozat azonnal végrehajthatóvá nyilvánított.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv határhörét – tekintettel az Éltv. 32. § (4) bekezdés c), 37. § (2) bekezdés c) és d), 48. § (1) bekezdés a), g), h) és i), valamint az 57. § o) pontjaira –, a Rendelet 9. §-a, valamint a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (továbbiakban: kijelölő rendelet) 13. § f) pontja, 18. § (1) bekezdés a) pontja és 18. § (3) bekezdés c) pontja állapítja meg.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv illetékességét a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV. 23.) Korm. rendelet 2. § (4) bekezdése, továbbá a kijelölő rendelt 3. § (2) bekezdése, illetve a 14. § (4) bekezdése, valamint az Ákr. 16. § (1) bekezdés a) pontja állapítja meg.

A földhasználók figyelmeztetése a növényvédelmi bírság kiszabásának lehetőségére az Éltv. 60. § (1) bekezdés a), j), l), m) és n) pontjain alapul. A növényvédelmi bírság mértékét az élelmiszerlánc felügyeletével összefüggő bírságok kiszámításának módjáról és mértékéről szóló 194/2008. (VII. 31.) Korm. rendelet 1. számú mellékletének A) táblázatának a)/1., j), l) és n) pontjai állapítják meg.

A határozat az Ákr. 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének megfelelően került kiadásra.

A jogorvoslat lehetőségéről való tájékoztatás az Ákr. 112. §-ának, 113. § (1) bekezdés b) pontjának 116. § (1) bekezdésének és (2) bekezdés a) pontjának, és a 118. § (1)-(3) és a 119. § (4) bekezdéseinek, valamint a kijelölő rendelet 14. § (2) bekezdésének megfelelően történt.

Az elektronikus úton történő ügyintézésről az elektronikus ügyintézésről és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. §-a alapján adtam tájékoztatást.

A fellebbezési eljárás díjáról és megfizetéséről szóló tájékoztatás a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet 4. § (1) és (3) bekezdésének megfelelően történt.

A közhírré tett döntés az érintett ügyfelek részére a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági, Növény- és Talajvédelmi Főosztály Növény-és Talajvédelmi Osztályán (6000 Kecskemét, Halasi út 34.) ügyfélfogadási időben megtekinthető.

A közzététel kifüggesztésre kerül a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági, Növény- és Talajvédelmi Főosztály Növény-és Talajvédelmi Osztályán (6000 Kecskemét, Halasi út 34.), Borota Község Önkormányzata (6445 Borota, Szent István utca 43.), Jánoshalma Város Önkormányzata (6440 Jánoshalma, Béke tér 1.), Felsőszentiván Község Önkormányzata (6447 Felsőszentiván, Rákóczi Ferenc u. 60.) épületében, illetve a http://bkmkh.hu/noveny_es_talajvedelmi_osztaly/hirdetmenyek/ oldalon.

Kecskemét, 2019. december 9.

Cseh Tamás
hivatalvezető nevében és megbízásából

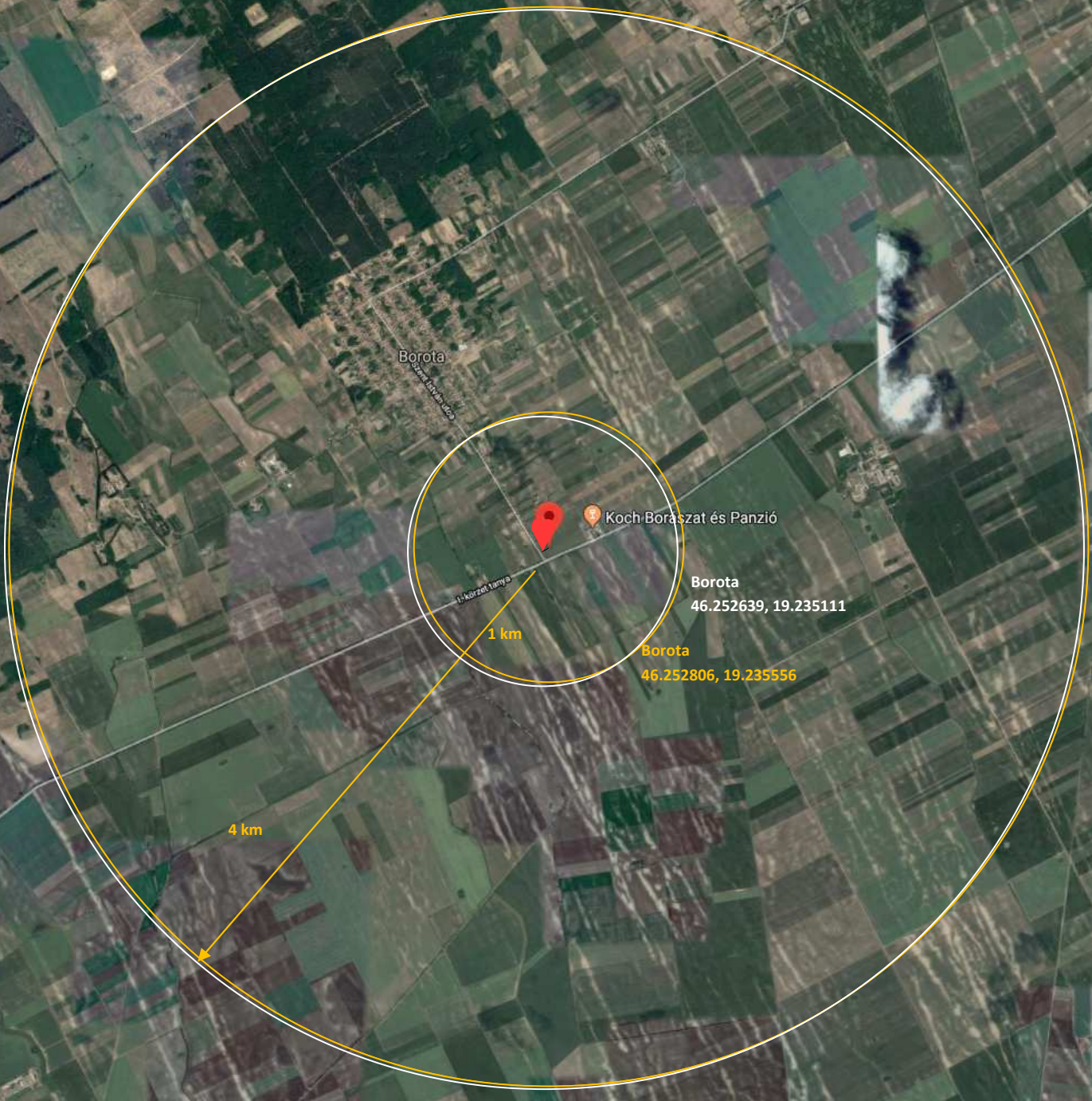
Sejben Tamás
osztályvezető

Bejelentkezés

Borota

Koch Borászat és Panzió

Borota
46.252639, 19.235111

Borota
46.252806, 19.235556

1 km

4 km

Google

Tájékoztató a szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazmás betegségéről

Miért jelent veszélyt?

Az aranyszínű sárgaságot okozó Grapevine flavescence dorée (FD) phytoplasma (baktérium-szerű kórokozó) a szőlő egyik legveszélyesebb kórokozója. A fertőzés következtében a szőlőtőkék terméshozama 20-50 %-kal csökkenhet, a beteg növények száma évente megtízszereződhet. A betegség elleni védekezéshez jelenleg nem áll rendelkezésre megfelelő növényvédő szeres eljárás, így a tőkék 80-100 %-a is megfertőződhet. Fogékony fajták esetében néhány év leforgása alatt az egész ültetvény kipusztulhat. **A fitoplazma emberi egészségre semmilyen veszélyt nem jelent.**

Hogyan terjed?

Az aranyszínű sárgaságot okozó fitoplazma a fertőzött növény hancsrészében él, önállóan és mechanikai úton továbbterjedésre nem képes. Új területekre és ültetvényekbe elsősorban fertőzött szaporítóanyaggal kerülhet. Továbbterjedésében jelentős szerepet játszik fő vektora, az **amerikai szőlőkabóca**. A rovar testében felszaporodó kórokozó a vektor szívogatásával kerül át az egészséges növényekbe.

Mik a tünetei?

A beteg szőlőtőke fejlődése már tavasztól visszamarad, néha hajtások sem képződnek. A fogékony fajtáknál a fásodás elmarad, a vessző elvékonyodik és gumiszerűvé válik. Ha a tőke a tenyészidő során később fertőződik, a megindult fásodás megáll.

Ízközök rövidülése
fotó: www.inspection.gc.ca

Egyetlen fásodás
fotó: www.inspection.gc.ca

A hajtásokon az első, enyhe sodródást mutató levelek a nyár közepén jelennek meg. A tünetek fokozatosan erősödnek, és kialakul a betegségre jellemző, levél fonákja felé történő, háromszög alakú sodródás.

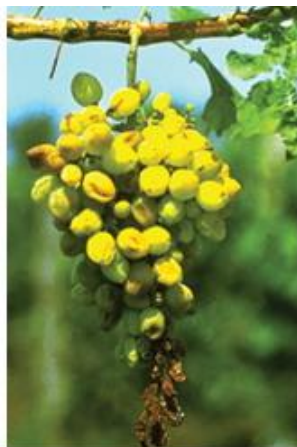
A napnak kitett levélrészeken a fehér bogyójú fajtáknál a levéllemez részleges vagy teljes sárgulása, kék bogyójú fajtáknál vörösödése figyelhető meg. Mindkét esetben a levél felület fémes színezetet kaphat.

Augusztus és szeptember hónapokban a főerek mentén krémsárga foltok jelennek meg, amelyek fokozatosan terjednek a levél felületen, végül a teljes levél elszárad. Az így elhalt, megkeményedett levelek ősszel később hullanak le, mint az egészségesek. Télen a be nem értett vesszők elfeketednek és elpusztulnak. A következő tavasszal a megmaradt rügyekből keletkező virágzat leszárad, kevesebb fürt képződik. Késői fertőzés esetén a bogyók zsugorodnak, megbarnulnak, rossz ízűvé válnak.

Levél sárgulás fotó: EPPO

Zsugorodó bogyók fotó: EPPO

Megbarnult bogyók fotó: Dér Zsófia

Hogyan védekezünk?

A védekezés alapja az egészséges szaporítóanyag használata és a betegség terjesztésében szerepet játszó **amerikai szőlőkabóca** elleni védekezés.

A szőlőkabóca könnyen felismerhető jellegzetes narancssárga színezetéről és mintázottságáról valamint a fejtető alakjáról, ami enyhén csúcsos és **az elülső élén fekete csík** fut végig.

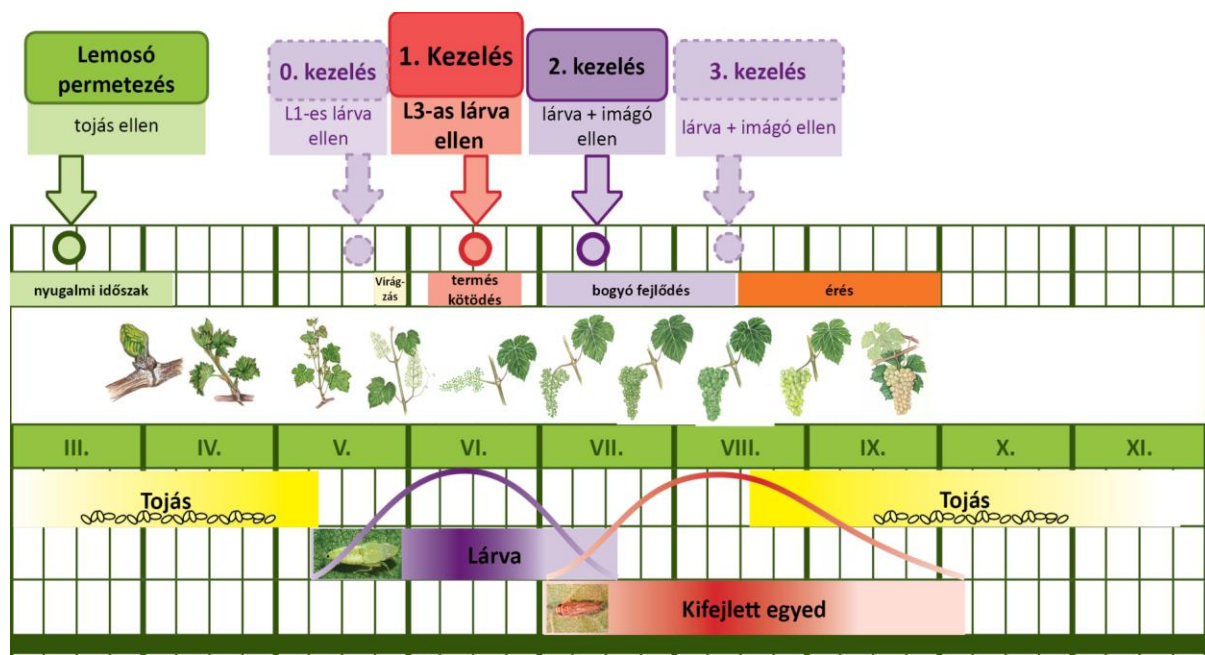
Egynemzedékes faj, tojás alakban, a kétéves fiatal karokban telél át, ahová a nőstények a tojásokat a foszló kéreg alá helyezik el. A lárvák kelése időjárástól függően elhúzódó, május közepétől egészen július első dekádjáig tarthat. A lárvák és a nimfák főleg a hajtások alsó leveleinek fonákján tartózkodnak. Az imágók július elejétől-közepétől jelennek meg - először a hímek, később a nőstények -, és egészen szeptember végéig, október elejéig jelen vannak. A rajzáscsúcs időjárástól függően július vége-augusztus közepe közötti időszakra esik.

A fertőzött növényállományban a fiatal lárvák táplálkozásuk során veszik fel a fitoplazma kórokozót. A felvételi idő általában 7-13 nap. Ezt egy hosszabb lappangási időszak követi (30-42 nap), ami alatt a rovar fertőzőképessé válik. Ez az időtartam szükséges ahhoz, hogy a fitoplazma bekerüljön a nyálmirigyekbe, majd újra leadhatóvá váljon. A kabócák fertőzőképessége így kb. 4-5 hét múlva alakul ki, bármilyen fejlődési stádiumban vannak is, és egész életük során fertőzőképesek maradnak. Így a betegség átvitelének ideje az első egyedek kelése után egy hónappal kezdődhet és a kifejlett egyedek őszi pusztulásáig tart. **Fontos, hogy a kifejlett egyedek a tojásrakás során nem képesek az utódokba örökíteni a kórokozót.**

A többi kabócafajhoz hasonlóan a szőlőkabóca is öt lárvastádiummal rendelkezik. Az első stádiumú lárva hossza 1,5-1,8 mm, a fej megnyúlt, a csápok viszonylag hosszúak. A test fehéres színű, az utolsó potrohszelvényen mindkét oldalon egy-egy fekete, rombuszalakú folt található. A 2., 3. és a 4. stádiumú lárva igen hasonlít az elsőhöz, elsősorban méretben különböznek egymástól. Az ötödik stádiumú lárva 4,3-5,2 mm hosszú. A fej megnyúlt, és gyakran már okkersárgás foltok láthatók rajta. A test sárgás színű, a szárnykezdemények gyakran okkersárgák. A toron és a potroh egy részén barnás-feketés foltok találhatóak. Az utolsó potrohszelvényen jól láthatók a fekete foltok.

Az amerikai szőlőkabóca elleni védekezés: a kezelési időpontok és az alkalmazható növényvédő szerek (a 2020.10.22. napján érvényben lévő engedélyokiratok alapján került összeállításra.)

0. – 1. kezelés

A védekezés fő iránya L1-L3 lárvák ellen.

Karate Zeon 5 CS (Ninja Zeon 5CS) (lambda-cihalotrin) III. kat. Dózis 0,25 l/ha; Maximum évente 2 kezelés, legalább 10 nap a kezelések között. Utolsó kezelés fűtzáródáskor. **Élelmezés egészségügyi várakozási idő (továbbiakban: ÉVI): 7 nap.**

Kaiso EG (Wakizasi) (lambda-cihalotrin) II. kat. Dózis 0,25 kg/ha; évente 1 kezelés engedélyezett. Utolsó kezelés fűtzáródáskor. **ÉVI: 7 nap.**

Decis Mega (deltametrin) II. kat. Dózis 0,15 l/ha; Maximum évente 3 kezelés, legalább 14 nap a kezelések között. Utolsó kezelés: zsendülésig. **ÉVI: 7 nap.**

1. – 2. kezelés

Sivanto Prime (flupiradifuron) II. kat. Dózis 0,4 l/ha; (fűrt megnyúlás idején), 0,5 l/ha (zsendülés idején); Legfeljebb évente 1 kezelés. **ÉVI: 14 nap.**

2. – 3. kezelés

Klartan 24 EW (Mavrik 24 EW) (tau-fluvalinát) II. kat. Dózis 0,2-0,3 l/ha; Maximum évente 2 kezelés (érés kezdete és bogyószíneződés), legalább 14 nap a kezelések között. **ÉVI: 21 nap.** *Valamennyi fejlődési stádium ellen felhasználható* (Az imágó ellen a magasabb dózis használata indokolt)

Ökológiai termesztésben

Laser (spinozad) II. kat. Dózis 0,4 l/ha; Maximum évente 2 kezelés, legalább 7 nap a kezelések között. Utolsó kezelés: két héttel betakarítás előtt. **ÉVI: 15 nap.**

Laser Duplo (spinozad) II. kat. Dózis 0,2 l/ha; Maximum évente 2 kezelés, legalább 7 nap a kezelések között. Utolsó kezelés: két héttel betakarítás előtt. **ÉVI: 15 nap.**

A szőlőültetvényeken megvalósuló növényegészségügyi védekezés támogatásáról szóló 9/2016. (II. 15.) FM rendelet alapján a szőlőtermelő a védekezési időszakban (**tárgyév május 1-től július 31-ig terjedő időszak**) a szőlőültetvényen kijuttatott növényvédő szer vételárához az 1a. melléklet szerinti mértékben és összegben vissza nem térítendő támogatást vehet igénybe:

*1a. melléklet a 9/2016. (II. 15.) FM rendelethez*⁵⁴

Támogatás összege és mértéke nem körülhatárolt területen található szőlőültetvényen elvégzett növényegészségügyi megelőzés esetén

A	B	C	D
Hasznosítás kódja	Szőlőültetvény hasznosítása	Támogatás összege (Ft/ha)	Támogatás mértéke (%)
1.	Borszőlő	legfeljebb 12 000 forint, de kérelmenként maximum 240 000 forint	a kijuttatott növényvédő szer vételárának 75%-a
2.	Csemege-szőlő		
3.	Kísérleti szőlő		
4.	NÉBIH által prebázis, bázis vagy certifikált kategóriájúként elismert és nyilvántartásba vett nemes és alany szaporító alapanyag	legfeljebb 12 000 forint	
5.	NÉBIH által standard kategóriájúként elismert és nyilvántartásba vett nemes és alany szaporító alapanyag	legfeljebb 12 000 forint, de kérelmenként maximum 240 000 forint	
6.	Szőlőoltvány-iskolában nevelt és szőlőültetvény létesítésére alkalmas ültetési anyag	legfeljebb 12 000 forint	